

**ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ**  
**ΕΞΕΤΑΣΗ ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ**      **21/9/01**

1. α) Να οριστεί ο δείκτης κατάστασης  $\mu$  ενός ομαλού πίνακα  $A$  και να αποδειχθεί ότι αν ο  $A$  είναι διαγώνιος με ίσα στοιχεία ( $\neq 0$ ) τότε  $\mu_\infty(A) = \mu_1(A) = \mu_2(A) = 1$ . Δείξτε με ένα παράδειγμα  $2 \times 2$  πίνακα ότι δεν είναι αλήθεια ότι μικρή ορίζουσα (κοντά στο 0) συνεπάγεται ότι το σύστημα είναι κακής κατάστασης.  
β) Να αποδειχθεί ότι η μέθοδος Gauss-Seidel συγκλίνει για συστήματα με πίνακα  $A = \begin{pmatrix} a & -b \\ -a & a \end{pmatrix}, a > 0, b > 0, a > b$ .

2. α) Να κατασκευαστεί ο απλός τύπος αριθμητικής ολοκλήρωσης τραπεζίου χωρίς όρο σφάλματος και με βάση αυτόν ο αντίστοιχος σύνθετος τύπος.

β) Να υπολογιστεί το ολοκλήρωμα  $I = \int_0^1 \ln(1+x) dx$  με το σύνθετο τύπο τραπεζίου ( $N = 4$ ) καθώς και μια εκτίμηση του σφάλματος ολοκλήρωσης. (Δίνεται το σφάλμα του απλού τύπου τραπεζίου  $E(f) = -\frac{h^3}{12} f''(\xi)$ ).

3. α) Να κατασκευαστεί η μέθοδος Newton-Raphson για την επίλυση της εξίσωσης  $f(x) = 0$  και να δειχθεί ότι, κάτω από κατάλληλες υποθέσεις που θα δοθούν, συγκλίνει αν το αρχικό σημείο  $x_0$  επιλεγεί 'κοντά' σε μια ρίζα της  $f$ .

β) Δίνεται η εξίσωση  $f(x) = a - \frac{1}{x} = 0, a > 0$ . Να δοθεί ο επαναληπτικός τύπος της μεθόδου Newton-Raphson για την επίλυση της παραπάνω εξίσωσης και να δειχθεί ότι

$$\left(x_{k+1} - \frac{1}{a}\right) = -a\left(x_k - \frac{1}{a}\right)^2, k = 0, 1, \dots$$

Αν η μέθοδος συγκλίνει στη ρίζα της  $f$ , να βρεθεί, με τη βοήθεια του ορισμού, η ταχύτητα σύγκλισης της μεθόδου.

4. α) Έστω  $f \in C^4[a, b]$  και  $x_0, x_1, x_2, x_3$  διαφορετικά μεταξύ τους σημεία του  $[a, b]$ . Να αποδειχθεί ότι για κάθε  $x \in [a, b]$  υπάρχει  $\xi(x) \in (a, b)$  τέτοιο ώστε

$$f(x) - p(x) = \frac{f^{(4)}(\xi(x))}{24} (x-x_0)(x-x_1)(x-x_2)(x-x_3),$$

όπου  $p$  το πολυώνυμο βαθμού  $\leq 3$  παρεμβολής Lagrange της  $f$  στα παραπάνω σημεία. (Ζητείται απόδειξη για τα δεδομένα σημεία και όχι εφαρμογή του γενικού θεωρήματος. Δίνεται η βοηθητική συνάρτηση  $F(t) = f(t) - p(t) - \frac{f(x) - p(x)}{\Phi(x)} \Phi(t)$ ,

όπου  $\Phi(t) = \prod_{i=0}^3 (t - x_i)$ )

β) Έστω  $p$  πολυώνυμο βαθμού  $\leq 3$ , τέτοιο ώστε  $p(k) = e^k, k = 1, 2, 3, 4$ . Να δειχθεί ότι  $e^x > p(x)$  στο διάστημα  $(2, 3)$ .